

نام و نام خانوادگی: .....
 مقطع و رشته: دهم (ریاضی و تجربی)
 نام پدر: .....
 شماره داوطلب: .....
 تعداد صفحه سؤال: ۳ صفحه

جمهوری اسلامی ایران
 اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
 اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۱۲ تهران
 دبیرستان غیردولتی پسرانه سرای دانش واحد حافظ
 آزمون پایان ترم نوبت دوم سال تمصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

نام درس: فارسی ۱
 نام دبیر: محمد نورانی
 تاریخ امتحان: ۰۵ / ۰۳ / ۱۴۰۰
 ساعت امتحان: ۰۸ : ۳۰ صبح / عصر
 مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

نمره به عدد:		نمره به حروف:	نمره به عدد:	نمره به حروف:	نام دبیر:	تاریخ و امضا:
نمره به عدد:		نمره به حروف:	نمره به عدد:	نمره به حروف:	نام دبیر:	تاریخ و امضا:
ردیف	سؤالات	ردیف	سؤالات	ردیف	سؤالات	ردیف
۱/۵	معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) مردی بزی را رشته در گردن کرده و جلاجل در گردن او محکم بسته بود. ب) در آن زمان کلمات دبستان و برزن مانند امروز متداول نبود. پ) کم کسی ز ابدال حق آگاه شد . ت) در باره بگشاد گرد آفرید ث) بیوشید درع سواران جنگ ج) دست معلم از وقب حیوان جاری شد.	۱		۱		
۰/۵	املای درست واژگان را پیدا کنید و شکل صحیح آن ها را بنویسید. الف) مرد همین که دید تزار از خواب بر خواسته و نگاهش می کند. ب) تا عهد تو در بستم عهد همه بشکستم بعد از تو روا باشد نغز همه پیمان‌ها	۲		۲		
۰/۲۵	در بیت «تعلیم زاره گیر در امر معاش نیمی سوی خود می کش و نیمی می پاش» چه مفهومی نهفته است؟	۳		۳		
۰/۲۵	در بیت « حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست که آشنا سخن آشنا نگه دارد » منظور از آشنا در مصراع دوم چیست؟	۴		۴		
۰/۵	در بیت زیر نقش کلمات مشخص شده را بنویسید . «به حشرم بده نامه در دست راست ز هولم در آن روز آزاد کن»	۵		۵		
۰/۲۵	حذف شناسه به چه قرینه ای انجام پذیرفته است؟ «کبوتران اضطرابی می کردند و هر یک خود را می کوشید.»	۶		۶		
۰/۲۵	نوع «را» در مصراع زیر چیست؟ «هدیه ها می داد هر درویش را»	۷		۷		
۰/۲۵	نوع حذف را در بیت زیر مشخص سازید. « دل اگر خدا شناسی همه در رخ علی بین به علی شناختم من به خدا قسم خدا را »	۸		۸		
۰/۲۵	در بیت زیر نوع «را» چیست؟ «بد اندیش را آتش خرمن اند خدنگی گران بر دل دشمن اند»	۹		۹		
۱	نوع صفت‌های بیانی را بنویسید. آهنین : ستودنی : شکسته : روشنگر :	۱۰		۱۰		
۱	در عبارت زیر چند ترکیب وصفی و اضافی وجود دارد؟ «ور مرد خواب و خفتی رو سر بنه به بالین ، تنها مرا رها کن ، ترک من خراب شبگرد مبتلا کن»	۱۱		۱۱		
۰/۵	نقش دستوری اجزای مشخص شده را بنویسید. «پس درهای امید و روشنایی را به روی ما بگشا»	۱۲		۱۲		

ردیف	سؤالات	پاسخ
۰/۵	زروری لطف بگویی که جا نگه دارد « نقش کلمات مشخص	۱۳ در بیت « صبا بر آن سر زلف ار دل مرا بینی شده را بنویسید.
۰/۲۵	شادان شدم از آن که مرا چارپا بسی است رنج کسوف بهره شمس و قمر بود از چه بر گردن قمری بود از غالیه غل با دست خود خمیر تو در هم سرشته اند	۱۴ در کدام گزینه رابطه معنایی « تضمن » دیده نمی‌شود؟ الف) دادند اشتری دو سه ثواب شه مرا ب) در آسمان ستاره بود بی شمار لیک ج) گر صبا سلسله بر آب نهد فصل ربیع د) نان تو چون فطیر بماند در این تنور
۶	کجا دیدی که بی آتش، کسی را بوی عود آید	۱۵ معنا و مفهوم عبارت های زیر را بنویسید. (۱) بسوز ای دل که تا خامی، نیاید بوی دل از تو (۲) ای که ردای حسین بر دوش داری و خورشید کربلا را در بر داری. (۳) «كُلُّ إِنَّا بِتَرَشِّحٍ بِمَا فِيهِ» (۴) چون بسی ابلیس آدم روی هست پس به هر دستی نشاید داد دست (۵) ریش بر می کند و می گفت ای دریغ کافتاب نعمتم شد زیر میغ (۶) به آورد با او بسنده نبود بیچید از او روی و برگاشت زود (۷) آب اجل که هست گلو گیر خاص و عام بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد (۸) و عزمت ضامن دوام جهان شد، که جهان با دروغ می پاشد، و خون تو امضای راستی است. (۹) گندم نمای جو فروش مباش. (۱۰) بلندی از آن یافت کاو پست شد در یستی کوفت تا هست شد (۱۱) چشم‌ها را باید شست، جور دیگر باید دید. چشم‌ها را باید شست، جور دیگر باید دید. (۱۲) سر گرگ هم باید اول برید نه چون گوسفندان مردم درید
۰/۵	در عبارت زیر مقصود شاعر از جمله دوم و سوم چیست؟ « ای سرزمینی کز خاکت، خوشه‌های گندم می‌روید، و پیامبران بر می‌خیزند.»	۱۶
۰/۲۵	کدام واژه مشخص شده «استعاره» است مفهوم آن را بنویسید؟ « ای مسافر دیرین بر روی خار و درد / ای چون ستاره فروزان »	۱۷
۰/۲۵	در بیت زیر کدام آرایه ادبی بارز است؟ « ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند تا تو نانی به کف آری و بت غفلت نخوری »	۱۸
۱	در ابیات زیر نوع آرایه ادبی به کار رفته کدام است؟ الف) تار زلفت را جدا مشاطه گر از شانه کرد ب) بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنم پ) الطاف الوهیت و حکمت ربوبیت ، به سر ملائکه فرو می گفت : اَنِّي اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ « ت) بید مجنون در تمام عمر سر بالا نکرد دست آن مشاطه را باید جدا از شانه کرد تا سختی کمان شما نیز بگذرد حاصل بی حاصلی نبود به جز شرمندگی	۱۹

ردیف	سؤالات	نمره
۱	مفهوم هر یک از کنایه‌های زیر را بنویسید. الف) باب دندان بودن: ب) سپر انداختن: پ) کمیتش لنگ بود: ت) مرد میدان بودن:	۲۰
۰/۷۵	هریک از آثار زیر از کیست؟ الف) اخلاق محسنی: ب) جوامع الحکایات و لوامع الروایات: ج) سمفونی پنجم جنوب:	۲۱
۰/۲۵	زمینه حماسه را در بیت زیر مشخص کنید. « به جمشید بر گوهر افشاندند مر آن روز را روز نو خواندند »	۲۲
۰/۷۵	در بیت زیر جمله هسته و وابسته و حرف ربط وابسته ساز را مشخص کنید. «وگر توفیق او یک سو نهد پای نه از تدبیر کار آید نه از رای »	۲۳
۲	حفظ شعر: دلبران و مردان ایران زمین زکس جز خداوندشان بیم نیست تا خار غم عشقت آمیخته در دامن وقتی دل سودایی می رفت به بستان‌ها	۲۴
صفحه ۳ از ۳		

جمع بارم : ۲۰ نمره

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۱۲ تهران
دبیرستان غیر دولتی پسرانه سرای دانش واحدحافظ

کلید سؤالات پایان ترم نوبت دوم سال تمصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

نام درس: فارسی ۱
نام دبیر: محمد نورانی
تاریخ امتحان: ۰۵ / ۰۳ / ۱۴۰۰
ساعت امتحان: ۰۸:۳۰ - صبح / عصر
مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	الف) زنگوله ت) بارو، قلعه	پ) مردان نیک خداوندی ج) فرو رفتگی بدن حیوان از جمله چشم
۲	الف) برخاسته ب) نقض	
۳	بخشنده بودن	
۴	محرم راز	
۵	مضاف الیه / مفعول	
۶	می کوشیدند : لفظی	
۷	حرف اضافه	
۸	معنایی	
۹	حرف اضافه	
۱۰	آهنین : نسبی ستودنی : لیاقت شکسته : مفعولی روشنگر : فاعلی	
۱۱	اضافی : مرد خواب ، مرد خفت ، ترک من وصفی : من خراب ، من شبگرد ، من مبتلا	
۱۲	مفعول / مضاف الیه / متمم	
۱۳	منادا / مفعول / متمم	
۱۴	د) نان تو چون فطیر بماند در این تنور با دست خود خمیر تو در هم سرشته اند	
۱۵	۱) دعوت به سوز و گداز در راه عشق و پرهیز از خام بودن و دور شدن از عشق . ۲) ای کسی که راه امام حسین را ادامه می دهی و او را الگوی خود قرار دادی . ۳) «كُلُّ إِنَّا يَتَرَشَّحُ بَمَا فِيهِ» ظاهر آئینه باطن است . ۴) انسان های شیطان صفت بسیارند و نباید فریب ظاهر افراد را خورد . ۵) بسیار ناراحت بود و با کندن موی صورت می گفت : افسوس که آفتاب نعمت من « طوطی » زیر ابر پنهان ماند . ۶) در جنگ و نبرد با او حریف نبود و از وی روی برگرداند و روی به بیابان نهاد . ۷) بدون شک مرگ شما را فرا خواهد گرفت « ناپایداری دنیا » ۸) اراده تو سبب ماندگاری دنیا شد زیرا جهان با دروغ پایدار نمی ماند و خون تو حقیقت را تثبیت کرد . ۹) ظاهر و باطنت یکسان باشد . ۱۰) دعوت به تواضع و فروتنی . ۱۱) نوع نگرش ما باید متفاوت باشد . ۱۲) علاج واقعه قبل از وقوع باید کرد .	

۱۶	سرزمین فلسطین نماد خیر و برکت و خاستگاه انبیا است .
۱۷	خار : استعاره از دشمنان « اسرائیلی ها .
۱۸	مجاز
۱۹	الف) جناس تام ب) تشبیه پ) تضمین ت) حسن تعلیل
۲۰	الف) باب دندان بودن: مطابق میل پ) کمیتش لنگ بود: ناتوان بودن ب) سپر انداختن : تسلیم شدن ت) مرد میدان بودن: دلیر و شجاع بودن
۲۱	الف) اخلاق محسنی: واعظ کاشفی ب) جوامع الحکایات و لوامع الروایات : محمد عوفی ج) سمفونی پنجم جنوب : نزار قبانی
۲۲	« به جمشید بر گوهر افشاندند مر آن روز را روز نو خواندند» (حماسه ملی)
۲۳	«وگر توفیق او یک سو نهد پای حرف ربط جمله وابسته نه از تدبیر کار آید نه از رای « جمله هسته
۲۴	دلیران و مردان ایران زمین زکس جز خداوندشان بیم نیست تا خار غم عشقت آمیخته در دامن وقتی دل سودایی می رفت به بستان ها هژیران جنگ آور روز کین به فرهنگشان حرف تسلیم نیست کوته نظری باشد رفتن به گلستان ها بی خویشتم کردی بوی گل و ریحان ها
جمع بارم : ۲۰ نمره	
نام و نام خانوادگی مصحح : محمد نورانی	
امضاء:	

limoonad For All Education